

Provinciale Staten van Utrecht
(t.a.v. de commissiegriffier Omgevingsvisie de heer R.J. Poort)
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Onderwerp: Zienswijze Ontwerp omgevingsvisie provincie Utrecht 17 Maart 2020

Soest, 2 November 2020

Namens de Vereniging Vrij Polderland (VVP), die zich inzet voor het open polderlandschap in en rond Soest, deel ik graag met u onze reactie op de Utrechtse ontwerp omgevingsvisie.

Algemene reactie

Wij complimenteren u allereerst met de afgewogen visie van alle belangen en willen met deze reactie inconsequenties naar voren brengen maar ook alternatieven aanreiken om uw visie tot uitvoering te brengen. Ons commentaar en **concrete vetgedrukte reactie** gaat over 4 van de door u genoemde 7 beleidsthema's en luidt per thema als volgt.

4.1 Stad en land gezond

Onder het kopje "Utrechtse kwaliteit en opgave" op bladzijde 31 schrijft u terecht dat "zonder extra inspanningen geluids- en lichthinder verder toe zullen nemen. Onder het kopje "Keuze" op bladzijde 31 beschrijft u de visie van het creëren van groene rustige gebieden waar wij achter staan.

Op bladzijde 59 schrijft u "Het intensieve gebruik van onze leefomgeving zorgt voor steeds meer geluidhinder, terwijl de behoefte aan rust en ontspanning groot is. Stiltegebieden vervullen een rol in die behoefte. Behalve voor de rustzoekende inwoner, is stilte ook van belang voor de beleving van het landschap en natuur. In de provincie Utrecht hebben wij 14 stiltegebieden aangewezen. Ter bescherming van de stiltegebieden nemen we regels in onze Omgevingsverordening op. Hiermee beperken we geluid producerende activiteiten".

Wij verwonderen ons dan ook over uw huidige steun om 700.000 bezoekers op het eeuwenoude en bijna ongerepte landgoed Paleis Soestdijk los te laten om te genieten van openluchtconcerten. Deze bezoekers verstoren de natuur en komen niet voor de natuur maar voor de muziek die nu juist niet thuishoort vlakbij stiltegebied de Lage Vuursche dat daar 4 km vanaf ligt. Wij vragen u om geen verdere medewerking te geven aan de plannen van de MeyerBergman Erfgoed Groep op landgoed paleis Soestdijk die totaal niet in lijn zijn met onze en uw visie.

Wij stellen dan ook voor dat u op bladzijde 61 aan "Vanuit de rol reguleren" toevoegt: Beleidsregels opstellen om geen ondersteuning meer te geven aan het houden van massale evenementen (en al helemaal niet met geluidsversterking) in het NNN en in het bijzonder om geen vergunning af te geven voor evenementen in en rond 5km van de stiltegebieden waar de Lage Vuursche bij zou moeten horen.

4.3 Duurzame energie

Onder "Mogelijkheden voor zonne-energie" op bladzijde 81 geeft u terecht voorkeur aan voor (de meestal relatief dure) plaatsing van zonnepanelen op daken, gevels en infrastructurele werken boven veldopstellingen,

omdat zonnepanelen op deze plekken doorgaans minder invloed hebben op de kenmerken of identiteit van een gebied.

De VVP vindt het een mooi streven van de provincie Utrecht om in 2040 energieneutraal te worden maar wat ons betreft niet tegen elke prijs. De VVP kan prima leven met bijvoorbeeld 65% eigen productie en 35% duurzaam ingekocht uit de Noordzee of waterstof uit de Sahara. Dan komt de prijs in competitie tot stand en kan er flexibel meer of minder worden afgenomen. Daarnaast moet het ook betaalbaar zijn voor de burger. Wij zijn het met u eens dat ons grondgebied heel klein is en dat deze schaarse ruimte efficiënt gebruikt moet worden zodat er zoveel mogelijk natuur overblijft. Wij zijn groot voorstander van slimme combinaties en zien de stapeling van opgaven letterlijk en figuurlijk voor ons. Dit vereist centrale regie van het Rijk en de provincie door PVducten ofwel zon-overkappingen grootschalig aan te leggen boven bestaande infrastructuur in plaats van zonnevelden op landbouw of natuurgronden. In dit verband wijs ik u erop dat het College van Rijksadviseurs ook tegen plaatsing van zonneparken is in natuurgebieden en op landbouwgrond. De VVP denkt dat er maar liefst ca. **1500 ha** beschikbaar is voor PVducten in de provincie Utrecht boven bestaande infrastructuur. Concreet noemen wij de 460 ha ruimte boven de gemiddeld 25 meter brede en 184 km lange snelwegen (zie foto in bijlage), de 400 ha boven de 20 meter brede en 200 km lange spoorlijnen en de 500 ha boven de 10 meter brede en 50 km lange Amsterdam-Rijnkanaal in de provincie Utrecht. Daarnaast denkt de VVP aan zon-overkapping over grote parkeer/opslag terreinen van defensie zoals de 100 ha bij Soesterberg aan de west kant van de A28. Dankzij de schaalgrootte kan de meerprijs van verhoogde zonoverkappingen gereduceerd worden terwijl de voordelen groot zijn: een hoog maatschappelijk draagvlak, 1 stopcontact voor de Stedin, 1 eigenaar van de grond (het Rijk), een zeer grote opdracht voor de leveranciers, een voorbeeld implementatie voor Europa, snelle realisatie en attractief voor Invest-NL en/of pensioenfondsen. De PVducten kunnen mogelijk tevens geschikt worden om het regen- en/of smeltwater van de PVducten op te vangen en via ondergrondse buizen onder de rijkswegen te leiden naar wateropvang bassins/meren om de verdroging tegen te gaan. Voor wat betreft windenergie zijn wij het eens met de passage op bladzijde 78: “Wij willen daarnaast de duurzame energiebronnen concentreren, om spreiding in het landschap te voorkomen en om de energie-infrastructuur optimaal te benutten”. Om snelheid te maken raden wij u aan om dan ook alvast enkele clusters aan te wijzen bijvoorbeeld ten oosten van de A28 op het militair oefenterrein in Leusden en langs de A12. Versnippering van windturbines over het mooie Utrechtse landschap moet vermeden worden.

Samenvattend vragen wij u om onder het kopje “Uitvoering geven aan beleid voor ‘duurzame energie’ Vanuit de rollen stimuleren/ participeren/ realiseren toe te voegen: 1). Faciliteren van grootschalige natuurvriendelijke en maatschappelijk aanvaardbare oplossingen zoals het aanleggen van 1500 ha PVducten boven grote opslag/parkeerterreinen en weg, spoor en waterwegen (geen rivieren). 2) Faciliteren van enkele grootschalige windparken zoals langs de A12 en langs de A28 op het militair oefenterrein in Leusden. 3) Duurzame energie tot 35% van de behoefte in te kopen als dat tot een mooier landschap én lagere lasten leidt voor burgers en bedrijven.

4.4 Vitale steden en dorpen

Onder het kopje “Vitaliteit kernen” op bladzijde 87 staat: “Daar waar geen binnendorpse mogelijkheden meer zijn faciliteren wij deze gemeentelijke ambities door een eenmalige kleinschalige uitbreiding per kern ten behoeve van de lokale vitaliteit tot 50 woningen zonder regionale afweging mogelijk te maken. Daarbij vinden wij het belangrijk dat de uitbreiding past bij het karakter van het dorp en dat de ontwikkeling geen onevenredige afbreuk doet aan de kernkwaliteiten van het landschap”

Sommige gemeentebesturen zullen helaas hun kans grijpen om daarmee weer een prachtig bos of natuurgebied om zeep te helpen. Wat ons betreft dus alleen akkoord met 50 huizen per gemeente door ophoging van bestaande 2 hoogbouw en dan tegelijkertijd verduurzamen (voorbeeld van slimme combinatie) en in elk geval nooit in het NNN of in een van de 5 Utrechtse karakteristieke landschappen zoals Eemland of de Utrechtse Heuvelrug. Daarnaast moet eventueel grondgebruik gecompenseerd worden met aanleggen nieuwe

natuur in de groene contour. Dit past in uw streven om 3000ha natuur te realiseren in de groene contour. Stel 50 huizen inclusief wegen en parkeerplaatsen neemt 1 ha in beslag. Dan bijvoorbeeld 10 ha nieuwe natuur aanleggen (factor 10 ofwel ca. € 6000 meerprijs per huis). Tot slot zouden die 50 huizen gebouwd moeten worden direct grenzend aan het dorp en niet ergens midden in de wei of bos rond het dorp.

Onder het kopje “Uitvoering geven aan beleid voor ‘ruimte voor werken en winkelen’” en “vanuit de rol reguleren” graag toevoegen: 1) Gemeentes mogen de 50 woningen alleen bouwen aansluitend aan de bestaande bebouwing en dus niet midden in het land of bos. 2) Er mag alleen gebouwd worden als alle bestaande hoogbouw in het dorp duurzaam verhoogd is tot 5 verdiepingen. 3) Geen woningbouw buiten de bebouwde kom in het NNN en het buitengebied van de 5 karakteristieke landschappen zoals het Eemland en de Utrechtse Heuvelrug. 4) Programma “Groen groeit mee” toepassen op de 50 woningen zodat bijvoorbeeld 10 ha nieuwe natuur in bijvoorbeeld de groene contour wordt bekostigd uit 1 ha voor de aanleg van 50 huizen.

4.7 Toekomstbestendige natuur en landbouw

Onder het kopje “Robuust natuurnetwerk van hoge kwaliteit” op bladzijde 111 staat dat u ervoor gaat zorgen dat er zich geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen voordoen die een negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang van ons NNN.

De wezenlijke kenmerken en waarden worden aangetast door het organiseren van massale evenementen in het NNN. Dit verstoort de natuur en de natuur- en recreatieliefhebbers die nu juist komen voor de rust en ruimte en de drukte willen vermijden.

In het bijzonder is de VVP tegen versterkt geluid in de buitenlucht van het NNN met uitzondering van de bebouwde kom waar de geluidnormen uit het activiteitenbesluit gelden.

Tot slot lijkt het ons gepast dat recreanten en recreatieondernemers via een vignet (zoals het MTB vignet) meebetalen aan de instandhouding en versterking van de natuur en het landschap door boeren en grondeigenaren. Een verdienmodel voor de natuur dus.

Onder het kopje “Uitvoering geven aan beleid voor ‘robuuste natuur met hoge biodiversiteit’ en “Vanuit de rollen stimuleren/ participeren/ realiseren: ” graag toevoegen: 1) Plan ontwikkelen zodat recreanten en recreatieondernemers via een vignet meebetalen aan de instandhouding en versterking van de natuur en het landschap door boeren en grondeigenaren (verdienmodel voor de natuur). 2) Regels ontwikkelen zodat massale evenementen in het NNN verboden worden. 3) Geen vergunning te verlenen voor versterkt geluid in de buitenlucht van het NNN.

Vanzelfsprekend ben ik graag tot nadere inlichtingen bereid.

Ik behoud mij het recht voor om mijn zienswijze later aan te vullen.

Graag ontvang ik van u een bericht van goede ontvangst van deze zienswijze.

Hoogachtend,

Robert van Motman
 Voorzitter Vereniging Vrij Polderland
 Stadhouderslaan 164
 3761 ER Soest
 T 06-12 14 17 56
voorzitter@vrijpolderland.nl

Bijlage: PVduct voorbeeld voor de provincie Utrecht

